

zowe na działce stanowiącej własność ob. Hali-ny Gąsior, położonej na wschód od ulicy H. Sienkiewicza. Podyktowane było tym, że istniejące budownictwo indywidualne na tym terenie ma ulec likwidacji na rzecz spółdzielczego. Ponadto teren ten usytuowany jest blisko terasy Wisłoka, a więc przypuszczalnego nasilenia osadnictwa prahistorycznego. Wykop

nr 3 nie przyniósł żadnych efektów, natomiast w wykopie nr 4 o wymiarach 5 m długości i 1 m szerokości natrafiono na głębokości 0,9 m na jamę neolityczną. Z wyeksplorowanego odcinka uzyskano jeden fragment naczynia zasobowego, należącego do kultury ceramiki wstępnej rytej.

Przypisy:

¹ T. Aksamić, *Badania osad neolitycznych na terenie Rzeszowa*, Sprawozdanie Rzeszowskiego Ośrodka Archeologicznego za rok 1965, Rzeszów 1966, s. 15-23.

² A. Gruszczyńska, *Badania archeologiczne na stanowisku nr 3 w Rzeszowie-Staromieście*, zam. w nin. wyd.

³ T. Aksamić, *Badania osady neolitycznej (stanowisko nr 16) w Rzeszowie na Osiedlu Piastów*, Sprawozdanie Rzeszowskiego Ośrodka Archeologicznego za rok 1963, Rzeszów 1963, s. 12-14.

⁴ Dotychczas na terenie województwa rzeszowskiego ceramika kultury bukowo-górskiej znana jest z Boguchwały pow. Rzeszów, z Rzeszowa — Osiedla Piastów i Kraczkowej pow. Łańcut.

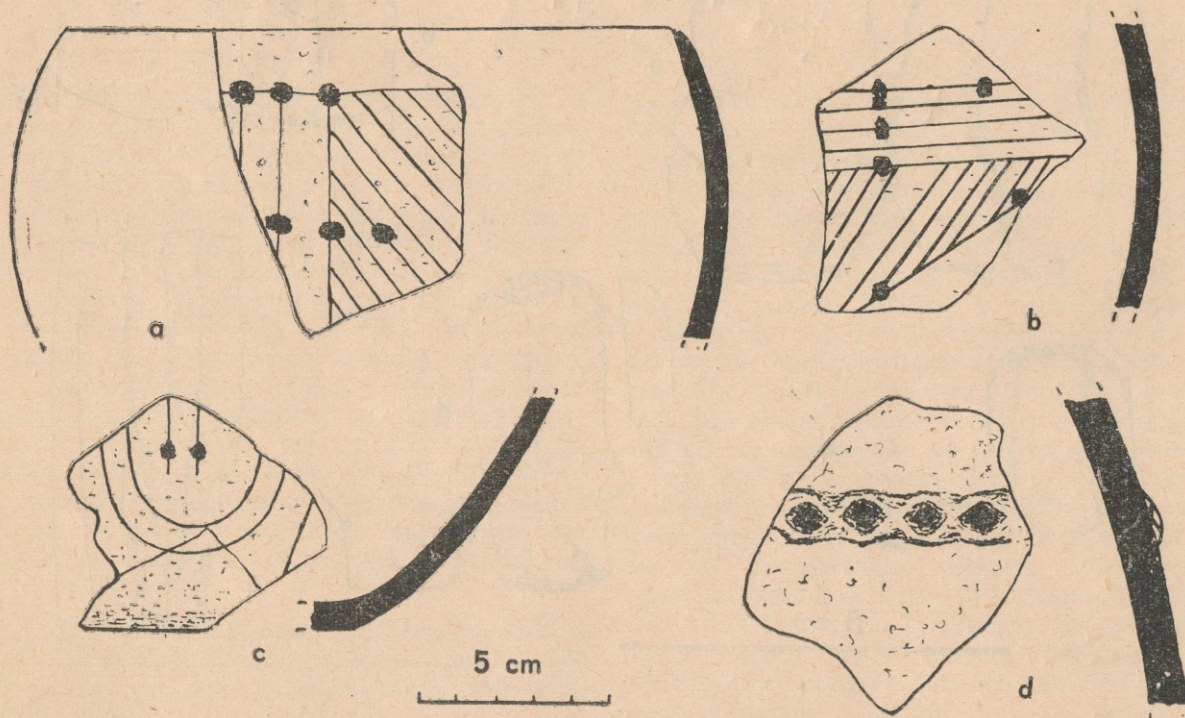
⁵ T. Aksamić, *Badania archeologiczne na osadzie neolitycznej w Kraczkowej (stanowisko nr 1) pow. Łańcut w roku 1964*, Sprawozdanie Rzeszowskiego Ośrodka Archeologicznego za rok 1964, Rzeszów 1964, s. 15-19.

Tadeusz Aksamić

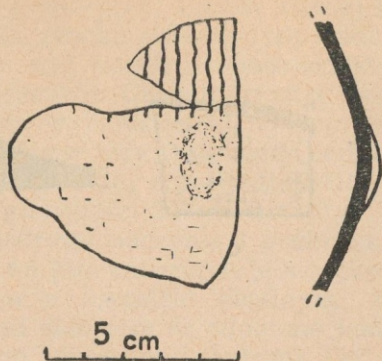
Prace wykopaliskowe na osadzie neolitycznej we Fredropolu pow. Przemyśl

Badania archeologiczne we Fredropolu pow. Przemyśl na stanowiskach nr 2, 3 trwały od 10 sierpnia do 24 września 1966 r. i prowadzone były z funduszy Konserwatora Zabytków Archeologicznych Województwa Rzeszowskiego. Konieczność podjęcia ratowniczych prac wykopaliskowych w tej miejscowości¹ została podyktowana przede wszystkim szybkim tem-

pem niszczenia poszczególnych stanowisk, zwłaszcza nr 2 i 3. Odkryte dawniej, lub całkowicie nowe stanowiska, w większości są usytuowane na łagodnych zboczach, które systematycznie ulegają działaniu erozyjnemu. Czynnikiem powodującym jednak największe zagrożenie dla istniejących tutaj stanowisk, jest prawie powszechnie stosowana na tym terenie orka przy pomocy traktora.

Ryc. 1. Fredropol pow. Przemyśl, stan. nr 2. Fragmenty ceramiki z jamy nr 1.

Ryc. 2. Fredropol pow. Przemyśl, stan. nr 2. Fragment ceramiki kultury bukowogórskiej z jamy nr 1.

Problemem bardzo trudnym do rozwiązania w interesującej nas miejscowości, jest sprawa wytyczenia granic badanych przez nas osad. Sytuacja jest tego rodzaju, że nad bardzo małymi potoczkami, na odcinkach obejmujących kilometr, a nawet czasami więcej, występują na powierzchni, zwłaszcza po świeżej orce traktorem, widoczne gołym okiem ciemne plamy, gdzie znajdowane są zabytki archeologiczne reprezentujące zarówno kultury neolityczne, jak i późniejsze. Uchwycenie w takich wypadkach granicy osady jest rzeczą niełatwą. W związku ze zróżnicowaniem kulturowym tutejszego osadnictwa, nasuwa się jeszcze jedna uwaga natury ogólnej. Otóż występujące osadnictwo neolityczne na zboczach opadających ku południowi, usytuowane jest zawsze w jego górnych partiach. Istnieją nawet dostrzegalne granice w topografii między lokalizowaniem osad należących do kultury ceramiki wstęgowej rytej i kultury lendzielskiej, jak to ma miejsce na stanowisku nr 2. W partiach najniższych zboczy, lub już na odcinkach całkowicie płaskich, występuje osadnictwo z okresu rzymskiego. Fakty te potwierdzałyby nie tylko duże wahania stanu wód w poszczególnych okresach klimatycznych, ale i równocześnie wpływ tego czynnika na lokalizowanie osad w danym terenie.

Fredropol pow. Przemyśl już jest znany w literaturze archeologicznej zwłaszcza dotyczącej epoki wczesnego neolitu, dzięki luźnemu znalezisku siekierki z łupku (stanowisko nr 1), która była już wielokrotnie publikowana. Narzędzia tego typu uważane są powszechnie za reprezentatywne dla wczesnych kultur wstęgowych². Dalsze odkrycia zabytków pochodzących z tej miejscowości zostały dokonane w roku 1964³, stały się one punktem wyjściowym do prowadzenia badań w roku 1966 na stanowisku nr 2.

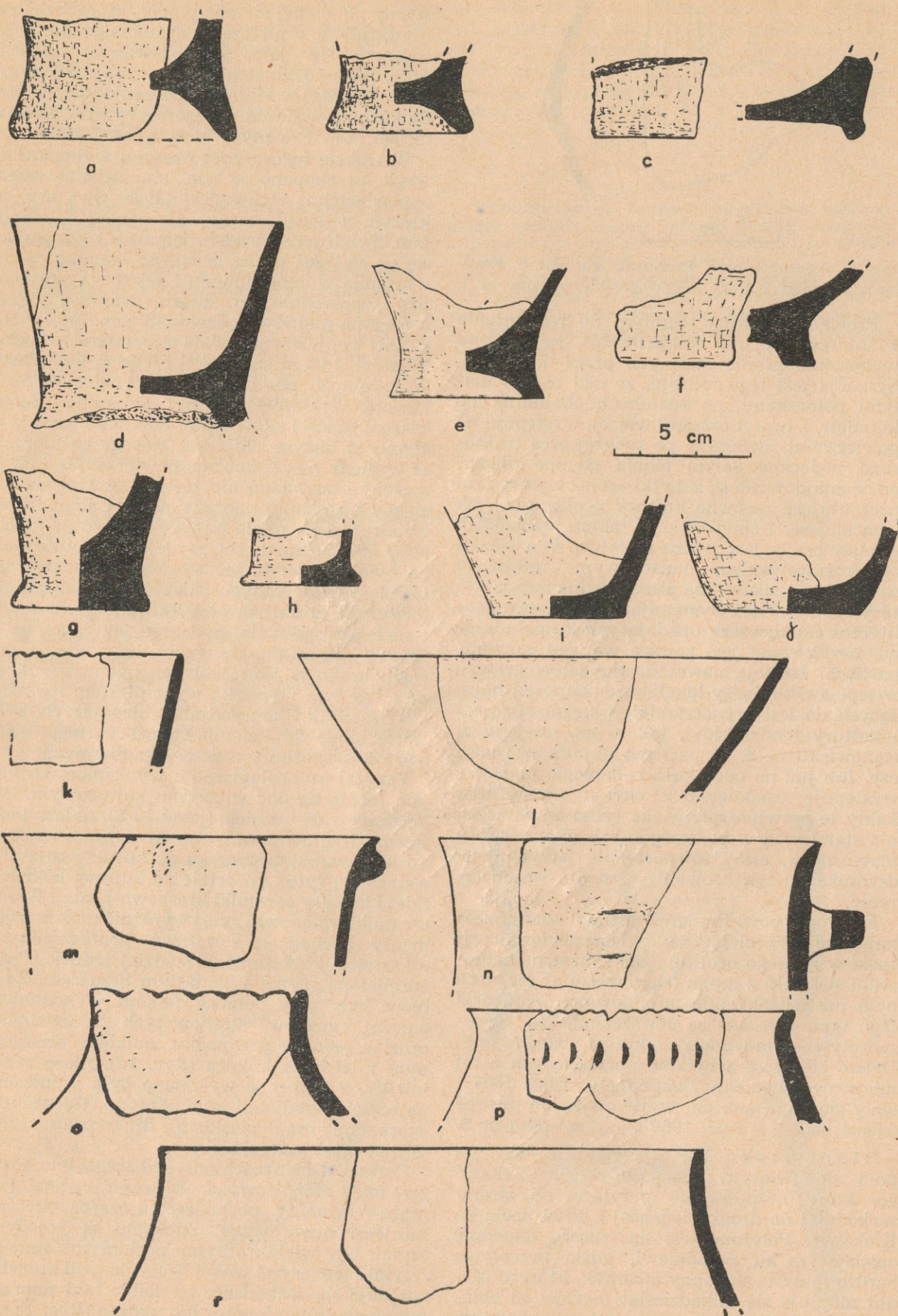
Stanowisko nr 2 znajduje się na polu stanowiącym własność ob. A. Lekkiego, które bezpośrednio przylega od strony zachodniej do drogi, biegnącej z Fredropola do Kłokowic. Położone jest na zboczu łagodnie opadającym ku południowi, gdzie przepływa bardzo mały bezimienny strumyk, którego źródło znajduje się kilkadziesiąt metrów od omawianego stanowiska w kierunku zachodnim. Wzdłuż tego właśnie strumyka płynącego w kierunku wschodnim, na odcinku liczącym

ponad tysiąc metrów, widoczne są na zboczu od strony północnej ciemne plamy, które świadczą niewątpliwie o niszczeniu systematycznie spływających się jam, spowodowanym głęboką orką. Jest ono oddalone około jednego kilometra w linii prostej w kierunku południowym od osady kultury ceramiki wstęgowej rytej w Kormanicach pow. Przemyśl, badanej w r. 1965⁴.

W trakcie tegorocznego sezonu wykopaliskowego przekopano na tym stanowisku obszar o powierzchni wynoszącej blisko dwa ary, na którym wyeksplorowano 15 różnej wielkości jam. Tylko jedna z nich, jama nr 1 znajdująca się w wyższej partii badanego odcinka osady, wystąpiła w odosobnieniu i jej zarys uzyskano już bezpośrednio po zdjęciu warstwy ornej, a więc na głębokości około 30 cm. Miała ona kształt wydłużonego owalu o wymiarach: 3,60 m długości, 1,05 m szerokości i 0,80 m głębokości. W przekroju podłużnym i poprzecznym niekowata. Wypełnisko jamy stanowiła ziemia czarna, tłusta i silnie zbita. Pozostałe jamy wystąpiły w dużym skupisku, którego eksploracja ze względu na zajmowaną powierzchnię i ograniczony czas badań nie została zakończona (od strony zachodniej i południowej). Całkowite ich wyodrębnienie miało miejsce dopiero na głębokości 50—60 cm, z tym, że niejednokrotnie można było zaobserwować wzajemne nawarstwianie się poszczególnych obiektów. W większości miały one kształt owalny lub okrągły i żadna z nich nie spełniała, podobnie jak jama nr 1, funkcji mieszkalnej, przede wszystkim z powodu braku w którejkolwiek paleniska. Również i w tym wypadku wypełniskiem zarówno skupiska, jak i jam pod nim zalegających, była tłusta, silnie zbita ziemia koloru czarnego, z zawartością skorup i narzędzi kamiennych.

Zabytki archeologiczne z wyeksplorowanych jam różnią się pod względem kulturowym. Pochodzące z dwu z nich, (jama 1 i 2), należą poza trzema fragmentami ceramiki reprezentującymi kulturę bukowogórską do kultury ceramiki wstęgowej rytej, pozostałe do kultury lendzielskiej i kultury ceramiki kreskowo-klutej. Wśród ceramiki wstęgowej rytej wyróżnić można fragmenty pochodzące z naczyń grubościennych o kształcie kulistym lub rzadziej jednak z wyodrębnioną szyjką i baniastym brzuścem. Zdobione były przy pomocy dołków wykonanych palcem, guzków stożkowatych i owalnych oraz w jednym przypadku wałkiem plastycznym z odciskami palca (Ryc. 1d). Masa ceramiczna, z której je wykonano była schudzona najczęściej środkami organicznymi, tłuczonymi skorupami oraz piaskiem droбноziarnistym. Wypał w większości słaby.

Ceramika cienkościenna pod względem form jest mało zróżnicowana. Reprezentowana jest przez fragmenty pochodzące z czarek szeroko lub wąskootworowych. Zdobione są pojedynczymi lub wielokrotnymi poziomymi liniami rytymi biegnącymi wokół naczynia, pod którymi znajdują się zachodzące na siebie łuki naprzemianległe linie pionowe lub ukośne (Ryc. 1a-c). We wszystkich przypadkach linie ryte są przerywane małymi dołkami paznokciowymi. Wy-

Ryc. 3. Fredropol pow. Przemyśl, stan. nr 2. Fragmenty ceramiki ze skupiska nr 1.

konane są zazwyczaj z gliny tłustej bez żadnej domieszki, rzadko stosowanym środkiem schudzającym był piasek drobnoziarnisty lub tłuczeń kamienny. Charakteryzują się ponadto starannym wykonaniem i dobrym wypałem.

Wspomniane tożby fragmenty ceramiki kultury bukowogórskiej zostały znalezione w jamie nr 1 na głębokości 20—40 cm (Ryc. 2). Należą one do jednego naczynia i pochodzą z załomu brzusca, na którym znajduje się guzek małych rozmiarów o kształcie owalnym. Zachowane partie nad załomem są zdobione lekko falistymi liniami pionowymi, rytymi. Od strony zewnętrznej bardzo starannie gładzone, lecz ich powierzchnia uległa w większości zniszczeniu podczas mycia. Jej wygląd robi wrażenie, że jest porowata, mimo że trudno dopatrzeć się czynnika schudzającego masę ceramiczną, chyba że będą nim bardzo drobno posiekane środki organiczne. Stosunkowo słabo reprezentowane są narzędzia krzemienne. Znalezione zaledwie jeden jeden drapacz z krzemienia świecchowskiego oraz kilka odłupków.

Zabytki pochodzące ze skupiska jam nr 1 (poza omówionymi już z jamy nr 2 i należącymi do kultury lendzielskiej (Ryc. 3a-r oraz Ryc. 4a-h) i kultury ceramiki kreskowo-klutej (Ryc. 4i-k). Cechą charakterystyczną tego skupiska było to, że w warstwie ziemi zalegającej bezpośrednio nad jamami, a więc od 20—50 lub 60 cm głębokości, na której się one wyodrębniały, wystąpiła duża ilość fragmentów ceramiki, narzędzi krzemiennych, natomiast zabytki w poszczególnych jamach znajdowano bądź w znikomej ilości (jamy nr 4, 5, 12—15), bądź były ich całkowicie pozbawione (jamy nr 3, 6, 7, 9, 10, 11). Obecność ceramiki wstęgowej rytej, zresztą bardzo rzadkiej, należy uważać poza może nielicznymi wyjątkami jako rezultat częściowego nawarstwiania się osadnictwa lendzielskiego na wcześniej istniejącą w tym miejscu osadę wstęgowców starszych.

Ceramika kultury lendzielskiej jest reprezentowana przez dużą ilość fragmentów pochodzących z bardzo małych pucharków, posiadających krótką cylindryczną lub stożkową, pustą, bądź pełną nóżkę. Z tego typu naczyń znaleziono w warstwie nad jamami ponad 40 fragmentów den (Ryc. 3a-h). Brak na nich zazwyczaj jakiegokolwiek ornamentu, w niektórych tylko przypadkach występują karbowane brzegi, odznaczają się jednak mimo zastosowania różnej masy ceramicznej do ich wyrobu (zdecydowanie przeważają jako element schudzający glinę drobno tłuczone skorupy) i różnego stopnia wypału, dużą starannością wygładzenia strony zewnętrznej, a jeszcze w większym stopniu strony wewnętrznej.

Występują również fragmenty małych naczyń o esowatym profilu, które prócz karbowanych lub płaskich brzegów (na jednym bardziej wywiniętym na zewnątrz fragmencie karbowanego brzegu znajduje się pionowy otwór — Ryc. 4c) posiadają czasami tuż pod wylewem albo małe przekłute ucha (Ryc. 3n), albo owalne guzki (Ryc. 3m). Jako element zarówno dekoracyjny, jak i zapewne funkcjonalny,

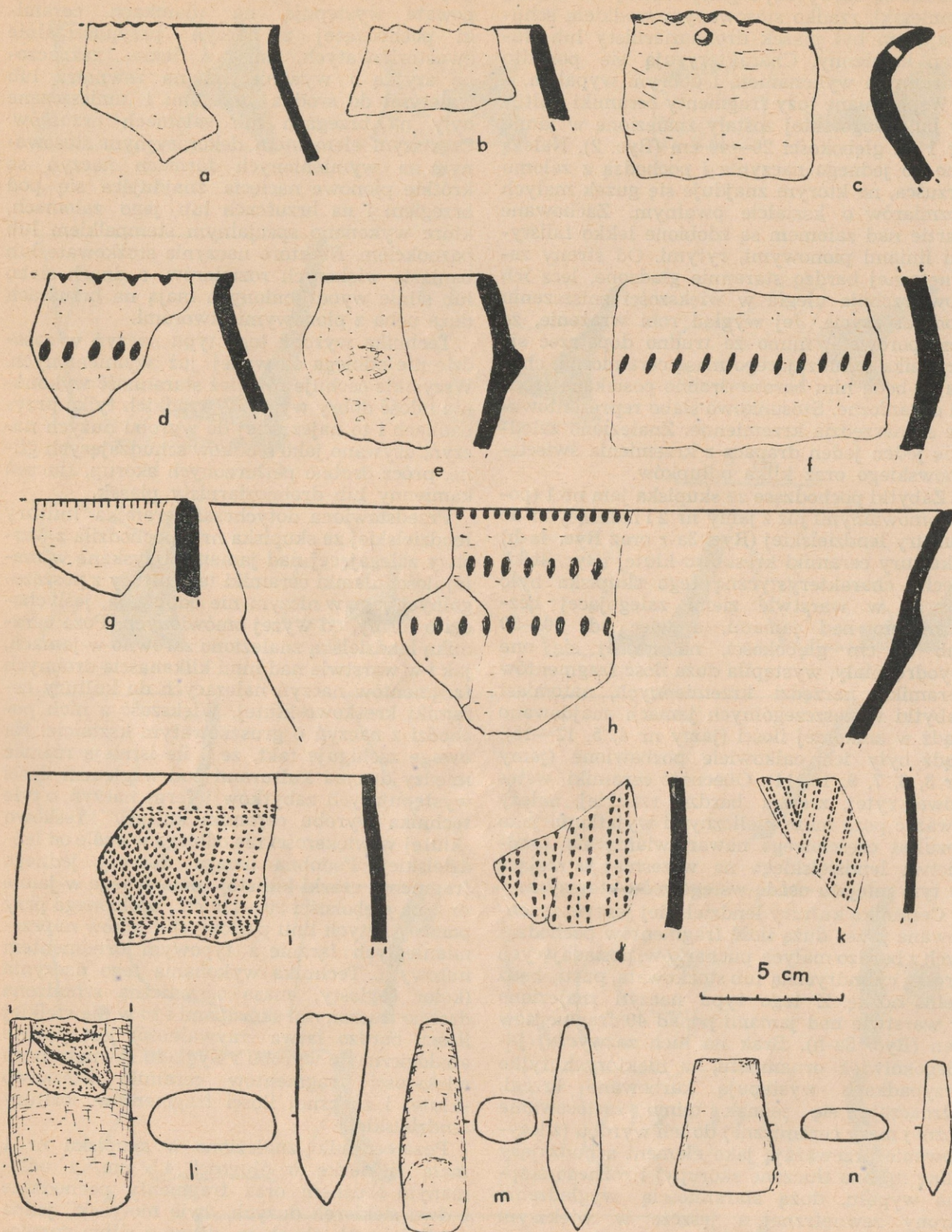
guzki stożkowe, owalne, podłużne i czołowe występują na ułamkach ceramiki pochodzącej z naczyń przypuszczalnie dwustożkowatych, mis z lekko zaznaczoną szyjką i wywiniętymi na zewnątrz lub wgiętymi do środka brzegami i umieszczane były na brzegach lub załomach brzuśców. Częstszym elementem dekoracyjnym stosowanym na wymienionych formach naczyń są krótkie pionowe nacięcia znajdujące się pod brzegiem i na brzuścach lub jego załomach, które wykonano specjalnym stempelkiem lub paznokciem. Niektóre naczynia stożkowe lub baniaste większych rozmiarów, o dnach słabo lub silnie wyodrębnionych mają na brzuścach duże ucha z pionowymi otworami.

Technika wyrobu tego typu naczyń w zasadzie nie odbiega od wyżej już wymienionych. Wszystkie cechuje również staranność wykonania i dość dobry wypał. W rzadkich tylko przypadkach i to najczęściej do wyrobu dużych naczyń, używano jako środków schudzających glinę, prócz drobno potłuczonych skorup, tłuczeń kamienny lub drobnoziarnisty piasek.

Przedstawiona dotychczas ceramika kultury lendzielskiej ze skupiska nr 1 pochodziła z warstwy zalegającej nad jamami. Uzyskane w małej ilości ułamki ceramiki tej kultury z poszczególnych jam, w niczym nie odbiegają, jeśli chodzi o formy, od wyżej omówionych. Poza ceramiką lendzielską znaleziono zarówno w jamach, jak i w warstwie nad nimi kilkanaście drobnych fragmentów naczyń należących do kultury ceramiki kreskowo-klutej. Większość z nich pochodzi z naczyń o gruszkowatym kształcie. Na uwagę zasługuje fakt, że o ile istnieją różnice między dwoma kulturami pod względem ilości występujących zabytków i form naczyń, o tyle technika wyrobu ceramiki kultury kreskowo-klutej w większości nie odbiega w ogóle od lendzielskiej. Podobna uwaga dotyczy jednego fragmentu czarki kulistej znalezionej w jamie nr 5 na głębokości 90—110 cm, zdobionej przy pomocy rytých linii poziomych i łuków naprzemianległych łącznie z typowym ornamentem nutowym. Technika wykonania tego naczynia (kolor ceglasty, masa ceramiczna schudzona drobno tłuczonymi skorupami i to w niewielkiej ilości, bardzo łatwa zmywalność) jest prawie analogiczna do wyrobu i wyglądu zewnętrznego większości fragmentów ceramiki kreskowo-klutej i znacznej ilości fragmentów kultury lendzielskiej.

Poza ceramiką znaleziono w skupisku nr 1 małą siekierkę o długości 4,5 cm, z odłamanym obuchem oraz fragmenty pochodzące z dwu siekierok dużych, dwie motyczki, jedna z odłamanym obuchem, druga z silnie spracowanym ostrzem, ponadto jedno narzędzie kształtu dłutowatego. Wszystkie wymienione narzędzia zostały wykonane z łupku koloru jasnokawowego (Ryc. 4l-n).

Z narzędzi krzemiennych⁵ reprezentowane są obłeczniczki pojedyncze i podwójne, drapacze wykonane na wiórze, drapacze skośniki, drapacze łukowate z lekko skośnym drapiskiem, noże, dwa zbrojniki, w tym jeden asymetryczny oraz

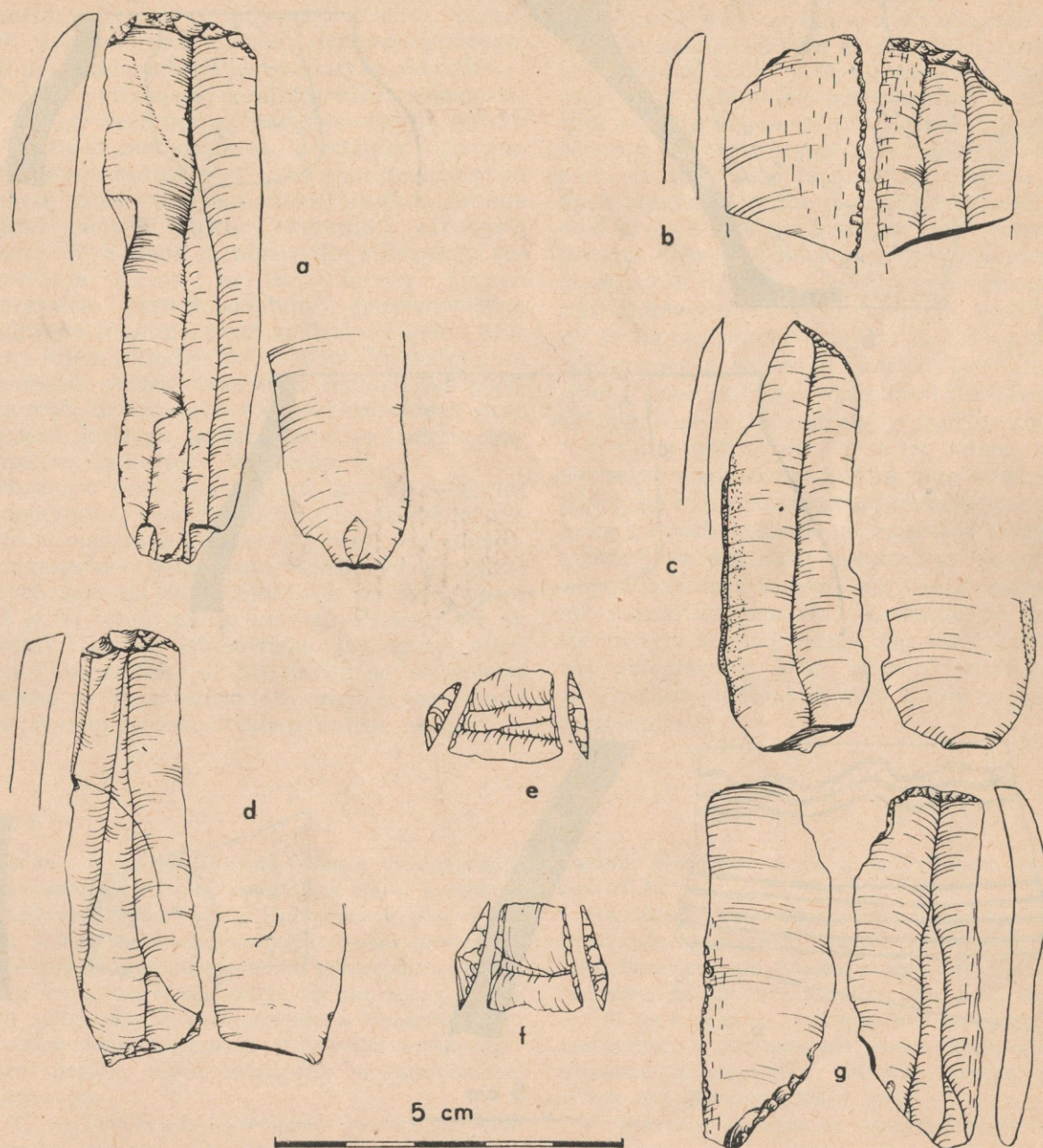

Ryc. 4. Fredropol pow. Przemyśl, stan. nr 2. Fragmenty ceramiki: a—g, i—k — skupisko nr 1; h — jama nr 5; narzędzia krzemienne: l, m, n, — skupisko nr 1.

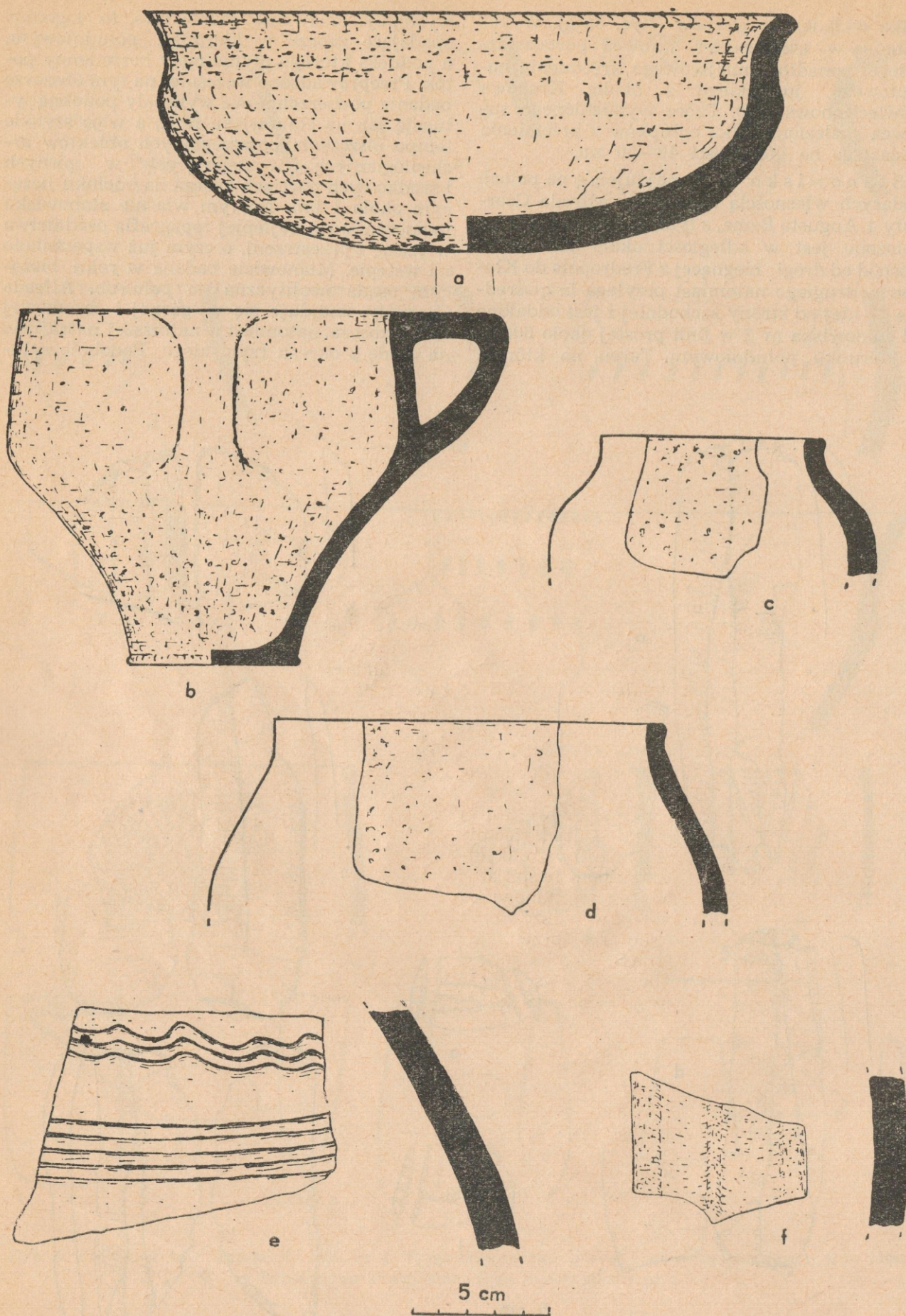
kilka wkładek do sierpów (Ryc. 5a-g). Wykonane są w większości z surowca górnostarskiego, ponadto z miejscowego krzemienia narzutowego, jurajskiego z okolic Krakowa i świeciechowskiego. Prócz wymienionego surowca znaleziono kilka odłupków z krzemienia pasiastego na głębokości 40—50 cm.

Stanowisko nr 3⁶ znajduje się na polach będących własnością obywateli: Alfreda Czarnoty i Augusta Bema, z tym, że pole pierwszego położone jest w odległości około 100 m na wschód od drogi biegnącej z Fredropola do Kłokowic, drugiego natomiast przylega bezpośrednio do niej od strony zachodniej i jest oddalone od stanowiska nr 2 w linii prostej około 600 m w kierunku południowym. Teren, na którym

występuje omawiane stanowisko, to łagodnie opadające zbocze w kierunku południowym, u podnóża którego płynie mały bezimienny potok. Przeprowadzone wcześniej na tym obszarze badania powierzchniowe wykazały podobną sytuację jak na stanowisku nr 2, a więc szybkie tempo niszczenia poszczególnych obiektów archeologicznych, występujących w górnych i środkowych partiach zbocza na odcinku liczącym około 1 km. Na tym właśnie stanowisku uwidoczniła się najlepiej topografia osadnictwa w czasie i przestrzeni, o czym już wspomniano na wstępie. Mianowicie badana w roku bieżącym osada neolityczna na polu ob. Alfreda Czarnoty, znajduje się w górnej i środkowej części zbocza, natomiast w najniższej natrafiono na osadę z okresu rzymskiego. Podobnie sytu-

Ryc. 5. Fredropol pow. Przemyśl, stan. nr 2. Narzędzia krzemienne ze skupiska nr 1.

Ryc. 6. Fredropol pow. Przemyśl, stan. nr 3. Wykop nr 1 (pole A. Bema): a — misa grafitowana; b — naczynie dwustożkowate; wykop nr 1 (pole A. Czarnoty): c, d — fragmenty naczyń; e — fragment ceramiki siwej; f — fragment ucha ceramiki siwej.

acja wygląda na polu ob. Augusta Bema, z tą tylko różnicą, że odkryte osadnictwo rzymskie występuje na terenie już całkowicie płaskim.

Na osadzie neolitycznej stanowiska nr 3 przebadano powierzchnię jednego ara. Na tej przestrzeni pod trzydziestocentymetrowym humusem natrafiono na nieregularną czarną plamę, która okazała się skupiskiem sześciu małych jam o owalnym lub okrągłym kształcie, a ich całkowite wyodrębnienie nastąpiło dopiero na głębokości 60 cm. Na inwentarz zabytków składa się stosunkowo mała ilość ceramiki oraz kilka narzędzi krzemiennych. Ze znalezionych drobnych fragmentów naczyń sądzić można, iż większość należy do małych pucharów na pustej nóżce w kształcie podobnym do pochodzących ze stanowiska nr 2. Różnią się natomiast w zakresie stosowania domieszki schudzającej glinę, służącej do ich wyrobu. Bowiem oprócz tłuczonych skorup prawie powszechnie używano do schudzenia masy ceramicznej drobno tłuczonych kamieni oraz piasku drobnoziarnistego, stąd ich powierzchnia jest w dotyku szorstka.

Prócz wymienionej ceramiki, która mimo różnic natury technicznej przypuszczalnie należy do kultury lendzielskiej, wystąpiły zarówno w warstwie kulturowej, jak i w poszczególnych jamach, zdobione ornamentem kłutym drobne ułamki naczyń kultury ceramiki kreskowo-kłutej. Wykonane są niezwykle starannie i reprezentują formy bardzo małych naczyń o kształcie prawdopodobnie gruszkowatym. Z narzędzi krzemiennych znaleziono jeden drapacz i kilka wkładek do sierpów. Po wstępnym rozeznaniu przede wszystkim materiałów ceramicznych, uzyskanych z dotychczasowych prac wykopaliskowych, sądzić można, że badana osada należy do kultury lendzielskiej.

Obecność ceramiki kultury kreskowo-kłutej na omawianej osadzie kultury lendzielskiej nie tylko w warstwie kulturowej, ale i w konkretnych zespołach jamowych, zresztą występującej w tych samych okolicznościach na stanowisku nr 2 w tej samej miejscowości, w Rzeszowie na Osiedlu Piastów (stanowisko 16), przy ulicy Leśnej (stanowisko nr 24), na Staromieściu (stanowisko nr 3), świadczyłaby bądź o współczesności występowania obydwu kultur, względnie

o istnieniu pewnego rodzaju manieryzmu w zakresie zdobnictwa ceramiki w kulturze lendzielskiej.

W odległości 25 metrów w kierunku południowym założono na tym samym polu dwa wykopy o wymiarach: 10 m długości, 1 m szerokości i 40 cm głębokości. W humusie i warstwie kulturowej znaleziono dużą ilość ceramiki z okresu rzymskiego. Wśród niej znajdują się fragmenty ceramiki „siwej” (Ryc. 6e, f), (zdobione liniami falistymi i poziomymi, pochodzące z dużych naczyń zasobowych i wykonane z gliny tłustej z domieszką drobnoziarnistego piasku lub tłuczonych skorup), ponadto fragmenty naczyń lepionych ręcznie (Ryc. 6c, d). Sądząc po znalezionej ceramice, zarysie jam uzyskanych na głębokości 40 cm w wymienionych wykopach, przypuszczać należy, że mamy do czynienia w tym miejscu z nowo odkrytą osadą z późnego okresu rzymskiego.

Założone dwa wykopy o wymiarach 5x5 m na polu Augusta Bema w odległości około 60 m na zachód od drogi z Fredropola do Kłokowic, na terenie całkowicie już płaskim, występującym między zboczem a wykopem, przyniosły również pozytywny rezultat. Znaleziono w nich bowiem dużą ilość fragmentów naczyń lepionych ręcznie, a prócz tego na głębokości 60 cm dwa prawie całe naczynia, w tym jedna grafitowana misa profilowana z niewyodrębnionym dnem oraz drugie, o kształcie dwustożkowym z kolankowym uchem (Ryc. 6a, b). Według oceny R. Jamki mamy tutaj do czynienia z osadą pochodzącą z wczesnej fazy kultury przeworskiej i ewentualnie z wpływami lub obecnością Celtów, o czym świadczyłaby grafitowana misa.

W odległości około 100 m na północ, na najwyższym wzniesieniu zbocza tego samego pola, widoczne są na powierzchni ciemne plamy, a na jednej z nich znaleziono fragment motyki kamiennej w kształcie szewskiego kopyta, co w powiązaniu z innymi zabytkami znalezionymi w tym miejscu, daje pewność, że znajduje się na tym terenie dalszy ciąg osady neolitycznej wstęgowców, którą zaczęto badać na polu A. Czarnoty (odległość około 150 m w kierunku zachodnim).

Przypisy:

¹ Mimo, że na rok 1966 do badania była zaplanowana osada neolityczna, znajdująca się w sąsiedniej miejscowości, mianowicie w Kormanicach, pow. Przemyśl, jednak po przeprowadzeniu badań powierzchniowych na polach należących do Fredropola i stwierdzeniu stanu zagrożenia stanowisk już znanych oraz nowo odkrytych, w porozumieniu z Konserwatorem Zabytków Archeologicznych Województwa Rzeszowskiego, podjęto prace ratownicze w wymienionej miejscowości.

² T. Sulimirski, *Ziemianka kultury ceramiki wstęgowej starszej i mogiły-kurhany w Rzeplinie*, pow. Jarosław, *Acta Archaeologica Carpathica*, t. II, z. 1-2, Kraków 1960, s. 123-130 oraz A. Żaki, *Z archeologii województwa rzeszowskiego*,

Rocznik Przemyski, t. IX, z. II, Przemyśl 1962, s. 197, tabl. II, 5.

³ A. Kunysz, *Powierzchniowe i zwiadowcze badania archeologiczne w powiecie przemyskim w roku 1964*, Sprawozdanie Rzeszowskiego Ośrodka Archeologicznego za rok 1964, Rzeszów 1964, s. 53, ryc. 3.

⁴ T. Aksamit, *Badania archeologiczne osady neolitycznej w Kormanicach, powiat Przemyśl*, Sprawozdanie Rzeszowskiego Ośrodka Archeologicznego za rok 1965, Rzeszów 1966, s. 23-28.

⁵ Narzędzia krzemienne oznaczone zostały przez A. Talara.

⁶ Wymienione stanowisko nr 3 obejmuje swoim zasięgiem blisko jednokilometrowy odcinek zbocza znajdującego się na północ od bezimiennego potoku.